

Ir-Raba' Sena IL-ĠEOGRAFIJA (Ġenerali) IL-HIN: Siegha u Nofs

L-Isem: _____

Il-Klassi: _____

Din hija lista ta' kliem ġeografiku użat f'din il-karta tal-eżami u t-tifsira tiegħu bl-Ingliż.

<i>Baċin tax-xmara</i>	<i>River valley</i>
<i>Biedja arabbli</i>	<i>Arable farming</i>
<i>Biedja organika</i>	<i>Organic farming</i>
<i>Biedja ta' sussistenza</i>	<i>Subsistence farming</i>
<i>Depożitu alluvjali</i>	<i>Alluvium</i>
<i>Emigranti temporanji</i>	<i>Temporary migrants</i>
<i>Fatturi li jattiraw</i>	<i>Pull factors</i>
<i>Fatturi li jimbuttaw</i>	<i>Push Factors</i>
<i>Għadira fonda taħt il-kaskata</i>	<i>Plunge pool</i>
<i>Il-kanal tax-xmara</i>	<i>River channel</i>
<i>Impjant tal-enerġija termali</i>	<i>Thermal power station</i>
<i>Is-sies tax-xmara</i>	<i>River cliff</i>
<i>Kaskata</i>	<i>Waterfall</i>
<i>Materja prima</i>	<i>Raw material</i>
<i>Meandra tax-xmara</i>	<i>River meander</i>
<i>Pjanura tal-għargħar</i>	<i>Floodplain</i>
<i>Tisħin globali</i>	<i>Global warming</i>
<i>Trobbija tal-bhejjem</i>	<i>Pastoral farming</i>
<i>Xita aċiduża</i>	<i>Acid rain</i>

Wieġeb il-mistoqsijiet kollha.

- 1 (a) Agħti l-ismijiet tal-pajjiżi mmarkati bin-numri 1 u 2 fuq il-mappa tad-dinja (Mappa 1).
 Aghzel minn:

**Il-Bangladesh Il-Messiku Il-Haiti L-Italja L-Ingilterra
 L-Istati Uniti tal-Amerika In-Niġerja L-Indja**

(2)

- (b) Ta' kull sena eluf ta' nies jemigraw minn pajjiż 2 lejn pajjiż 1. Ittikkja (✓) s-sentenza vera dwar il-migrazzjoni minn pajjiż 2 għal pajjiż 1.

Migrazzjoni minn pajjiż 2 lejn pajjiż 1		
1	Il-pajjiż immarkat bin-numru 1 huwa wieħed mill-aktar pajjiżi sinjuri tad-dinja.	
2	Pajjiż 2 għandu livell għoli ta' għixien.	
3	Is-servizzi tas-saħħa u l-faċilitajiet edukattivi huma eċċellenti f'pajjiż 1.	
4	Hafna haddiema jaqsmu minn pajjiż 2 għal pajjiż 1 mingħajr permess.	
5	Hafna haddiema li jemigraw minn pajjiż 2 għal pajjiż 1 isibu xogħol bħala għalliema, tobba u avukati.	

(3)

- (c) Kompli dawn is-sentenzi dwar l-emigrazzjoni.

- (i) Fatturi li jattiraw
-
- (ii) Fatturi li jimbuttaw
-
- (iii) Emigranti temporanji huma
-(9)

2. (a) X'jismu l-baħar immarkat bin-numru 3 fuq il-mappa tad-dinja (Mappa 1). Aghzel minn:

Il-Baħar l-Aħmar Il-Baħar l-Isfar Il-Baħar il-Mejjet Il-Baħar tat-Tramuntana
Il-Baħar Mediterran Il-Baħar l-Iswed

(1)

- (b) Aghmel ċirku madwar **erba'** pajjiżi mil-lista t'hawn taht li għandhom il-kosta tmiss mal-baħar 3.

Il-Brażil Il-Ġermanja L-Iżvizzera L-Italja
In-Norveġja L-Ingilterra Id-Danimarka Il-Kanada

(4)

- (c) Fuq il-mappa tad-dinja stess, agħti l-kulur u l-isem ta' żewġ pajjiżi mil-lista ta' taħt għandhom il-kosta tagħhom tmiss ma' baħar 3.
- (d) Aktar minn 55 miljun ruħ jgħixu qrib il-kosta ta' baħar 3. Semmi **żewġ** raġunijiet għaliex dan hu minnu.

.....

.....

.....

..... (6)

- (e) Baħar 3 xi kultant jissejjaħ '**il-landa taż-żibel tal-Ewropa**'. Semmi **tlit** hwejjeg li qed inigġsu dan il-baħar.

.....

.....

..... (3)

- (f) X'inhuma l-effetti ta' dan it-tniġġis fuq in-nies li jgħixu qrib il-kosta ta' dan il-baħar?

.....

.....

..... (3)

3. (a) Agħti l-isem tal-kaskata murija bin-numru 4 fuq il-mappa tad-dinja (Mappa 1). Aghzel minn:

Il-Kaskata Angel High Force Harmony Falls Il-Kaskata ta' Niagara
Il-Kaskata ta' Victoria

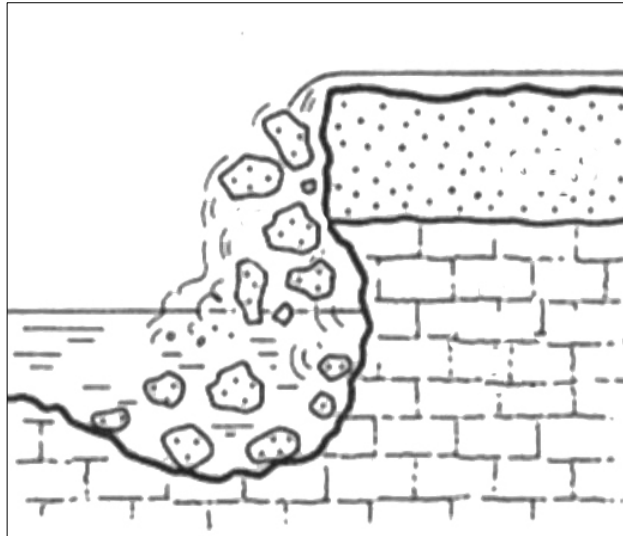
(1)

- (b) Din il-kaskata tinsab fuq il-fruntiera bejn l-Istati Uniti tal-Amerika u pajjiż ieħor tal-Amerika ta' Fuq. Semmi u agħti kulur lil dan il-pajjiż fuq Mappa 1.

(2)

- (c) Id-disinn ta' hawn taht juri kif tiffirma kaskata. Pogġi dan il-kliem fil-post it-tajjeb disinn t'hawn taht.

xmara, ghadira fonda taht il-kaskata, blat artab, blat iebes, blat mittiekel

(5)

- (d) Fuq id-disinn pingi vlegġa biex turi d-direzzjoni ta' kif il-kaskata qed tirtira 'l fuq.

(2)

4. Hares sewwa lejn l-istampi t'hawn taht.

A

B

- (a) X'tip ta' biedja qed tigi pprattikata fi stampa A?

.....

(1)

- (b) X'tip ta' biedja qed tigi pprattikata fi stampa B?

.....

(1)

(c) Semmi **zewġ** fatturi umani li jistgħu jaffetwaw ix-xogħol tar-raħħal fl-istampa A.

.....

.....

.....

(2)

(d) Semmi **zewġ** fatturi fiżiċi li jistgħu jaffetwaw ix-xogħol tal-bidwi fl-istampa B.

.....

.....

.....

(2)

(e) Liema minn dawn it-tipi ta' biedja l-aktar taqbel mad-deskrizzjoni mogħtija hawn taht?

Biedja Organika Biedja ta' Sussistenza Trobbija tal-Bhejjem
Biedja Kummerċjali Biedja Arabbli

Meta l-bidwi jkabbar biżżejjed hxejjex għall-bżonnijiet tal-familja tiegħu u ma jibqagħlu xejn għall-bejgħ.	
Meta l-ażjenda agrikola titmexxa b'mod kummerċjali u l-prodotti mkabbra kollha jinbiegħu fis-suq.	
Ażjenda agrikola mmexxija b'mod sostenibbli mingħajr użu ta' fertilizzanti kimiċi u pestiċidi.	

(6)

5. Fl-istampa t'hawn taht qed naraw l-impjant tal-enerġija termali ta' Delimara f'Malta.

(a) Qabbel is-sentenzi biex turi kif
 qed jiġi ġġenerat l-elettriku

f'Delimara.

1	Ammont kbir ta' żejt hu meħtieġ biex		l-ilma fil-bojler.
2	Iż-żejt hu bżonnjuż biex insaħħnu		idawwar it-turbina.
3	Bis-sħana l-ilma jinbidel fi fwar u dan		jasal f'kull rokna ta' Malta u Għawdex.
4	It-turbina ddawwar		niggeneraw l-elettriku.
5	Bl-użu tal-kejbils id-dawl		il-generatur li jipproduċi l-elettriku.

(5)

- (b) Illum nistgħu ngħidu li huwa impossibli li ngħaddu mingħajr dawl elettriku. Semmi **erba'** modi ta' użu differenti tal-elettriku.

.....
.....
.....
.....

(4)

- (c) Għalkemm il-generazzjoni tad-dawl elettriku huwa meħtieġ, dan jikkawża ħsara ambjentali kbira. Qed jikkawża **xita aċiduża** kif ukoll **tishin globali**. Spjega x'ifissru l-kliem miktubin bl-iskur.

Xita Aċiduża

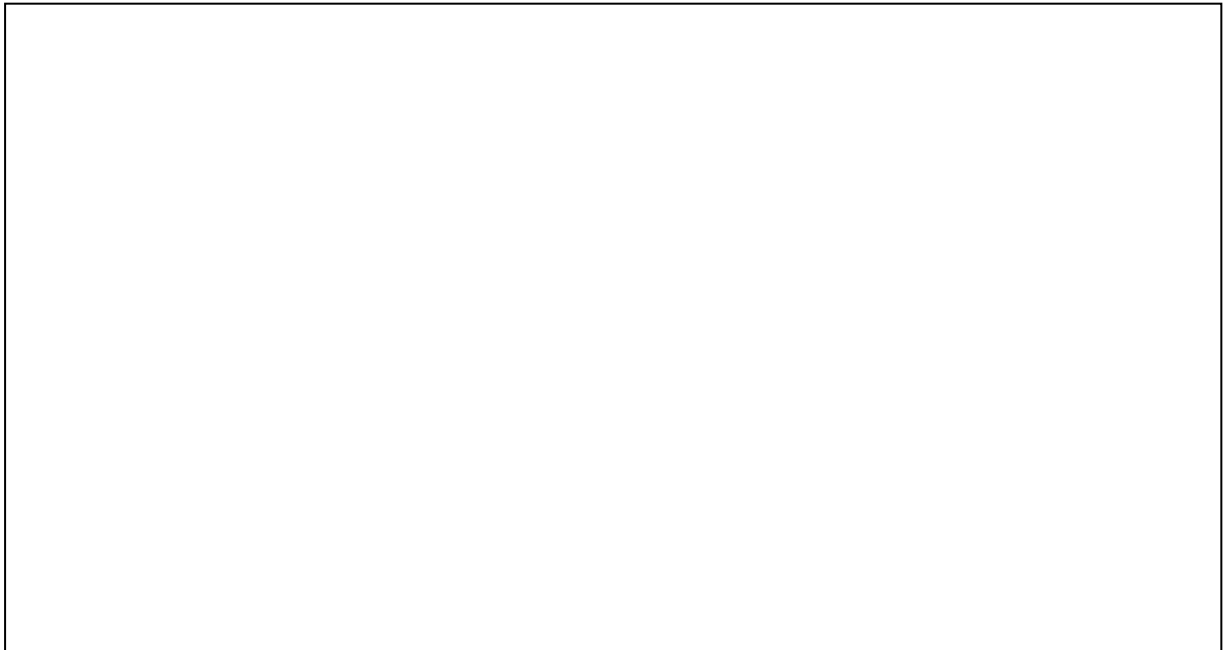
.....
.....
.....
.....

Tishin Globali

.....
.....
.....
.....

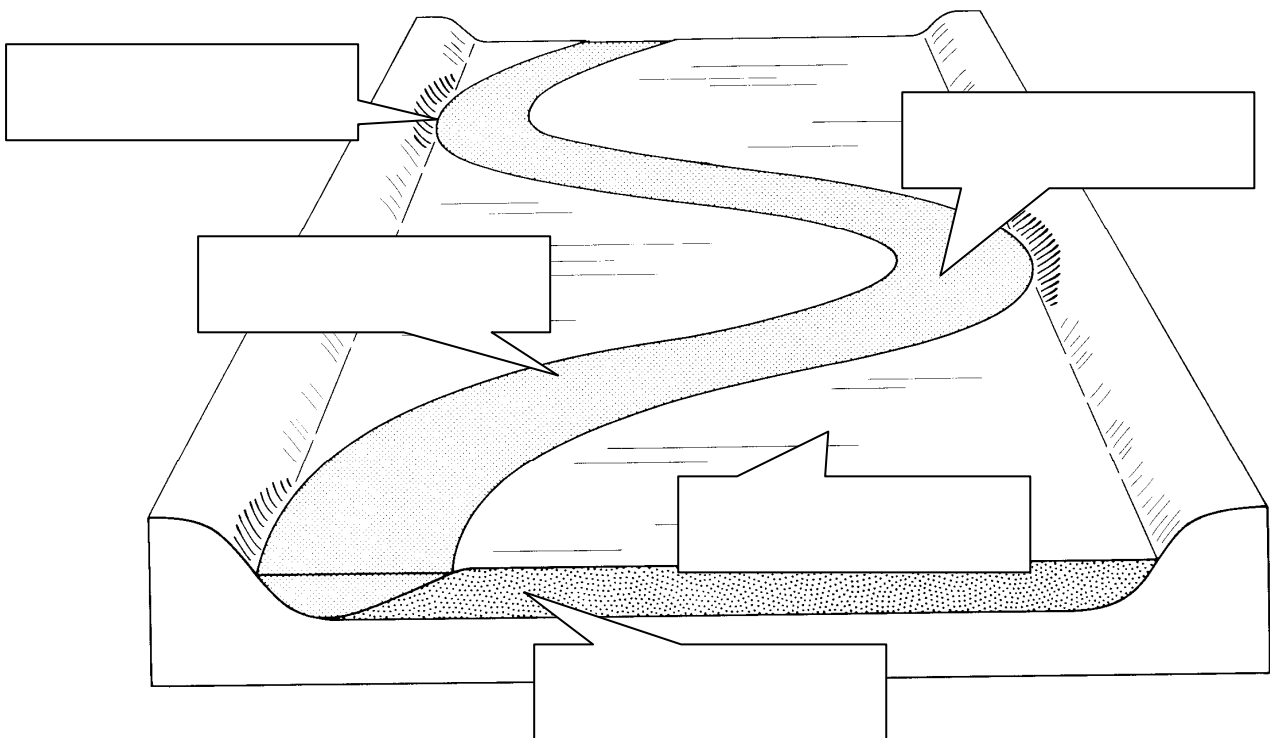
(10)

- (d) Fl-ispazju t'hawn taht aghmel tpingija li turi kif impjant tal-enerġija termali bhal dak Delimara jikkawża żieda fit-temperaturi globali.

(5)

6. Hares sewwa lejn it-tpingija t'hawn taht li qed turi xi karatteristiċi tal-baċin tax-xmara. It-tpingija qed turi x-xmara sserrep 'l isfel għal għonq il-wied.

(a) Pogġi dawn il-kliem fil-kaxxa t-tajba fuq it-tpiġġija tax-xmara.

kanal tax-xmara

pjanura tal-gharghar

meandra

depożitu alluvjali

is-sies tax-xmara

(5)

(b) Fil-qosor spjega xi jfisser dan il-kliem:

(i) **meandra**.....

.....

.....

(ii) **depożitu alluvjali**

.....

.....

(4)

7. (a) X'nifhmu meta ngħidu 'industrija sekondarja'?

.....

.....

.....

(2)

(b) Semmi **erba'** eżempji ta' industriji sekondarji.

.....

.....

.....

(4)

(c) X'nifhmu meta ngħidu 'materja prima'?

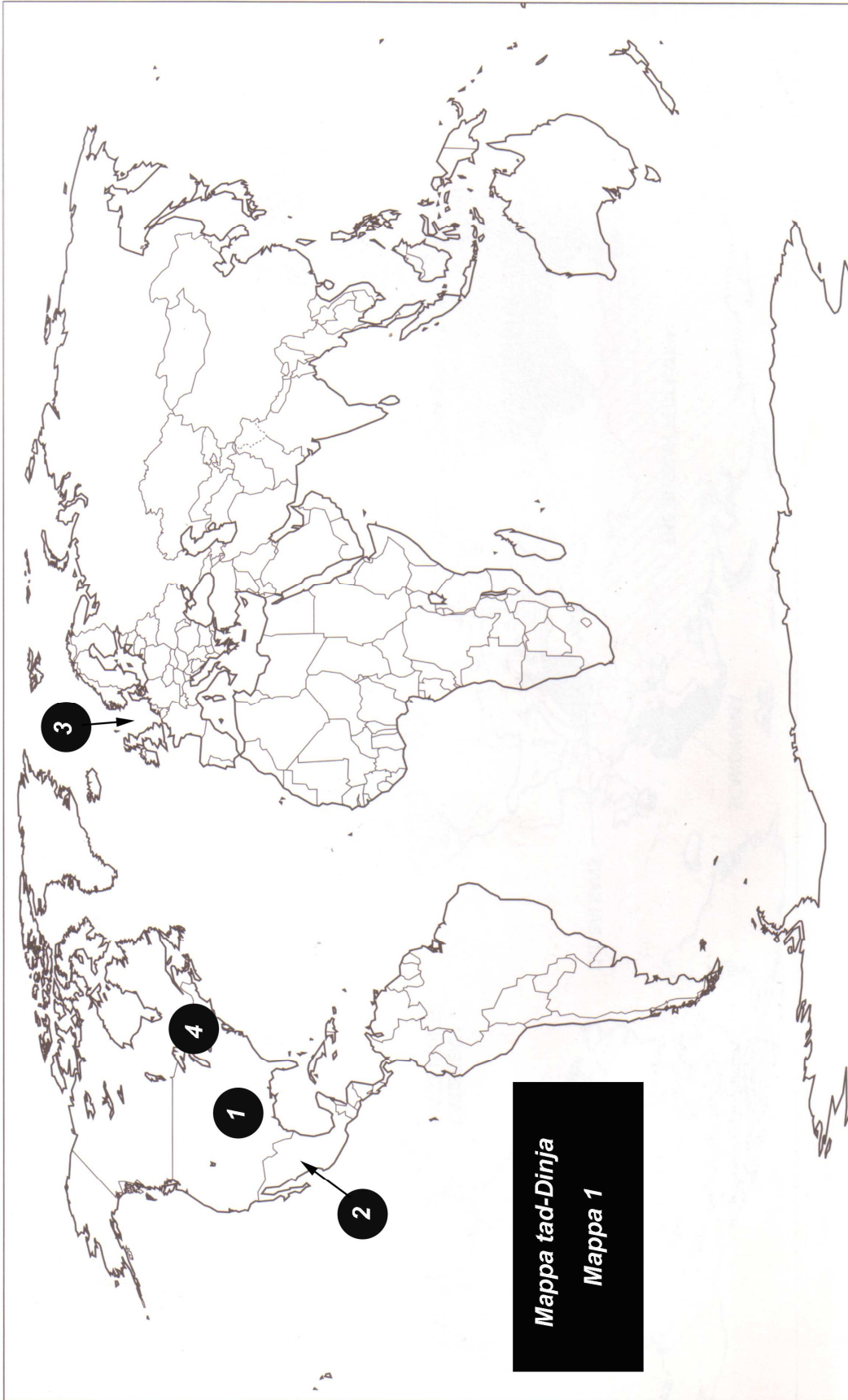
.....

.....

.....

.....

(2)

1

.....

2

.....

3

.....

4

.....